

**BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA MILLIY G'URURNI
SHAKLLANTIRISHNING PEDAGOGIK ASOSLARI**

Sattorova Maftuna Abdurashid qizi

Termiz davlat pedagogika instituti

Boshlang'ich ta'lim kafedrası o'qituvchisi

Annotatsiya. Ushbu maqola boshlang'ich sinf o'quvchilarida milliy g'ururni shakllantirishning nazariy va amaliy jihatlarini keng qamrovda o'rganadi. Milliy g'urur tushunchasining psixologik-pedagogik asoslari, boshlang'ich ta'lim bosqichida uning shakllantirish metodlari, ta'lim mazmuni, interfaol metodlar, oila va jamiyatning o'rni, shuningdek, zamonaviy ilmiy tadqiqotlar natijalari tahlil qilinadi. Shu bilan birga, milliy g'urur shakllantirish jarayonida yuzaga keladigan muammolar va ularni hal etish yo'llari ko'rsatib o'tiladi.

Kalit so'zlar: milliy g'urur, milliy o'zlik, boshlang'ich ta'lim, pedagogik metodlar, vatanparvarlik, milliy qadriyatlar.

Аннотация. В данной статье подробно рассматриваются теоретические и практические аспекты формирования национальной гордости у младших школьников. Анализируются психолого-педагогические основы понятия национальной гордости, методы ее формирования на этапе начального образования, содержание образования, интерактивные методы, роль семьи и общества, а также результаты современных научных исследований. Аннотация. В данной статье подробно рассматриваются теоретические и аспекты формирования национальной гордости у младших школьников. Анализируются психолого-педагогические основы понятия национальной гордости, методы ее формирования на этапе начального образования, содержание образования, интерактивные методы, роль семьи и общества, а также результаты современных научных исследований. При этом указываются проблемы, возникающие в процессе формирования национальной гордости, и пути их решения.

Ключевые слова: национальная гордость, национальное самосознание, начальное образование, педагогические методы, патриотизм, национальные ценности.

Annotation. This article explores a wide range of theoretical and practical aspects of shaping national pride in primary school students. The psychological and pedagogical foundations of the concept of national pride, methods of its formation at the stage of primary education, educational content, interactive methods, the role of the family and society, as well as the results of modern scientific research are analyzed. This article explores a wide range of theoretical and practical aspects of shaping national pride in primary school students. The psychological and pedagogical foundations of the concept of national pride, methods of its formation at the stage of primary education, educational content, interactive methods, the role of the family and society, as well as the results of modern scientific research are analyzed. At the same time, the problems that arise in the process of forming national pride and ways to solve them are indicated.

Keywords: national pride, national identity, primary education, pedagogical methods, patriotism, national values.

Zamonaviy ta'lim jarayonida milliy g'ururni shakllantirish masalasi ustuvor o'rin egallaydi. Bu jarayon yoshlarda o'z millatiga, tarixiga, madaniyatiga bo'lgan hurmat va iftixorni rivojlantirish, vatanparvarlik ruhini tarbiyalashdan iborat. Boshlang'ich maktab davri bolalarning shaxsiyati va dunyoqarashi shakllanayotgan eng muhim davrdir, shu bois pedagogik jarayonda milliy g'ururni tizimli ravishda shakllantirish zarur hisoblanadi. Milliy g'urur — bu millatga bo'lgan ijobiy emotsional munosabat va o'zligiga ishonchni ifodalovchi tushuncha bo'lib, u o'z ichiga milliy tarix, madaniyat, til va urf-odatlar nisbatan faxrni oladi. Psixologik nuqtai nazardan, milliy g'urur shaxsning ijtimoiy identifikatsiyasining muhim qismi hisoblanadi. Milliy g'urur shaxsga o'zining milliy guruhiga mansub ekanligini his qilish orqali ijtimoiy barqarorlik va psixologik xavfsizlikni ta'minlaydi. Milliy o'zlik — shaxsning millatiga mansub ekanligini anglash jarayonidir. Bu o'zlikning shakllanishi bolalikdan boshlanib, ijtimoiy va madaniy muhit ta'sirida chuqurlashadi. Vatanparvarlik esa milliy g'urning amaliy ko'rinishidir; u vatanni sevis va himoya qilish istagini o'zida mujassamlashtiradi. Pedagogika fanida milliy g'urur — bu shaxsda vatanparvarlik, milliy qadriyatlar va ma'naviy-axloqiy tamoyillarni shakllantirish jarayoni sifatida qaraladi. Bu jarayon darsliklar, tarbiyaviy tadbirlar, madaniy-ma'rifiy ishlar orqali amalga oshiriladi.

Bolalar psixologiyasi tadqiqotlari ko'rsatadiki, 6-11 yoshdagi bolalar ijtimoiy identifikatsiya jarayonida o'z millatini anglashni boshlaydi. Bu yoshda ular atrofdagi olamni milliy kontekstda qabul qilishga intiladi. Psixologik barqarorlik va ijtimoiy moslashuv uchun milliy o'zlikni anglash muhim. Shaxsiy identifikatsiya jarayoni bolalarda o'zligini boshqa

odamlar va jamiyat bilan bog'lashdan iborat. Milliy identifikatsiya bu jarayonning ijtimoiy ko'rinishi bo'lib, u milliy g'urur va vatanparvarlikni shakllantiradi. Milliy g'ururni shakllantirish uchun darslik va o'quv materiallari o'zbek milliy madaniyati, tarixi va san'ati bilan boyitilishi kerak. Darslar milliy qadriyatlarni aks ettiruvchi an'anaviy va zamonaviy ma'lumotlarni o'z ichiga olishi zarur.

Interfaol usullar — rolli o'yinlar, guruh loyihalari, bahs-munozaralar o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlab, milliy qadriyatlarni chuqur anglashga yordam beradi. Milliy bayramlar (Navro'z, Mustaqillik kuni), an'anaviy hunarmandchilik va milliy o'yinlar bolalarda milliy g'ururni mustahkamlaydi. Multimediyaviy vositalar, interaktiv dasturlar orqali milliy madaniyat elementlarini taqdim etish bolalarning qiziqishini oshiradi. Oila — tarbiya va milliy qadriyatlarni o'rganishda birinchi maktab hisoblanadi. Ota-onalarning milliy qadriyatlarni qadrlashi va namuna bo'lishi bolaning milliy g'ururini shakllantiradi. Madaniyat markazlari, kutubxonalar, san'at va sport klublari yoshlarni milliy qadriyatlar bilan yaqindan tanishtirishda muhimdir. Pedagogika va psixologiya sohasida olib borilgan tadqiqotlar boshlang'ich sinfda milliy g'ururni shakllantirishda interfaol metodlarning samaradorligini ko'rsatmoqda. Xususan, X. Axmedovning (2023) tadqiqotlari milliy bayramlar va madaniy tadbirlarning ta'lim jarayoniga integratsiyasi natijasida o'quvchilarning milliy o'zlikni anglash darajasi oshganini tasdiqlaydi.

Muammolar va ularni hal etish yo'llari. Muammolar

- Ba'zi o'quv materiallarining milliy ruhdan yiroqligi;
- Oila va jamiyatdagi milliy qadriyatlarga nisbatan befarqlik;
- Zamonaviy texnologiyalardan samarali foydalanmaslik.

Takliflar

- Milliy mazmuni ta'lim dasturiga kengroq kiritish;
- Ota-onalar bilan doimiy ishlash tizimini yo'lga qo'yish;
- Multimedia va interaktiv o'quv vositalaridan foydalanishni kengaytirish.

Xulosa qilib aytganda boshlang'ich sinf o'quvchilarida milliy g'ururni shakllantirish yosh avlodning shaxsiyati, milliy o'zligi va vatanparvarligini rivojlantirishda muhimdir. Bu jarayon psixologik-pedagogik asoslarda tizimli va kompleks tarzda amalga oshirilishi zarur. Ta'lim mazmuni boyitilishi, interfaol metodlar keng qo'llanilishi, madaniy-ma'rifiy

tadbirlar tashkil etilishi hamda oila-jamiyat bilan mustahkam hamkorlikni yo'lga qo'yish orqali milliy g'urur samarali shakllanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Sattorova, M. A. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida milliy g'urur tuyg'usini shakllantirishning ahamiyati. International Journal of Artificial Intelligence, 4(09), 566–568. 2024
2. Sattorova, M. A. Tarbiya fani orqali boshlang'ich sinf o'quvchilarida milliy g'ururni shakllantirishning ahamiyati. ta'lim, fan va innovatsiya. 6-son, 2024
3. Сатторова, М., & Ергашова, М. (2025). THEORETICAL FOUNDATIONS OF EDUCATING YOUTH AS WELL-ROUNDED INDIVIDUALS IN THE CONTEXT OF INDEPENDENCE. Международный мультидисциплинарный журнал исследований и разработок, 1(3), 201-203
4. Sattorova, M. A., & Ziyaqulova, M. S. (2025). BOSHLANG'ICH SINFI O'QUVCHILARIDA MUTAFAKKIRLAR MEROSI ORQALI MULOQOT MADANIYATI VA MILLIY G 'URUR TUYG 'USINI SHAKLLANTIRISH. Inter education & global study, (4), 517-524.
5. Abdisamatova, D. (2024). MODELLASHTIRISH ASOSIDA ONA TILI DARSLARIDA DIOLOGLI MULOQOT MADANIYATINI TAKOMILLASHTIRISH METODIKASI. Наука и инновация, 2(38), 158-160
6. Sattorova, M. A. Ta'lim jarayonida aralash ta'lim texnologiyalarini qo'llash usullari. Ta'lim, fan va innovatsiya, 99–101. 2022
7. Abdisamatova, D. S. (2022). COMPARATIVE ANALYSIS OF THE ROLE OF MODULAR EDUCATION IN PRIMARY EDUCATION PROCESS. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 2(8), 175-180.
8. Sattorova, M. A. THE IMPORTANCE OF FORMING NATIONAL PRIDE IN PRIMARY SCHOOL STUDENTS THROUGH THE SCIENCE. INTERNATIONAL JOURNAL OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE. -Volume 04, Issue 09, 2024 November, 2024-yil.
9. Sattorova M.A, Sobirovna, A. D. (2025, June). TARBIYA–SHAXS KAMOLOTINING POYDEVORI. In INTERNATIONAL CONFERENCE ON MODERN DEVELOPMENT OF PEDAGOGY AND LINGUISTICS (Vol. 2, No. 5, pp. 62-64)